

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 203 (9278) | Среда, 1973 чылдың август 29 | 1925 чылда
ундасылган | Өртөө 2 көп.

СЭКП ТӨП КОМИТЕДИНДЕ

Партияның Төп Комитеди даарыналга болгаш
трикотаж кылыгыларын, индустрияны шынаны,
ассортиментин экижидер дугайында СЭКП ТК-
ның шийитилерин күөсүдир талазы-биле ССР-
ниң Чик улетпур министрствозунун ажылынын
дугайында айтырыгын чуулашкан.

Чуртка соолук чыдар дур-
гузунда чик улетпур кут-
тузун улгаттыр болгаш ону
амгы уенин терилер-биле
чепселээр хой кемчелерин
аларын боттандырган. Чеди
чыл дургузунда кол улетпур
бүдүрүлгө фондлары барык
чыл катан улгаткан. Тоску
беш чылдын түгө ий чыны-
нын дургузунда безин алдыга
2,3 миллиард рубль үндү-
рүп берген, уузут-ууд 197
фабрикалары, комбинаттары
ажылгалта кирген. Продук-
ция бүдүрү үндүрүлгө өс-
үмүдүн дургузунда 9,6 хуу
өзүдөн, кылыгылар ассорте-
ментин калбарган, салгыта улам
хей чаа-чаа барыларын кирип
турар аларган деп үндүргөн
доктаалды айтыпкан.

ССР-ниң Чик улетпур ми-
нистерствозу болгаш өнөткө
республикаларын чик улетпур
министерстволары партияның
XXIV съездинин, СЭКП ТК-ның
декабрь (1972 чылда) пленумунун
негеделерине дүүшүр баран-
нарын шынаны экижидер,
ассортиментин калбартыр
ажылы оожум аде тургузуп,
бүдүрүлгө черлерин ажыл-
тордугузу үнө-лө эрде
чонуну өзүп турар негеделер-
терилерин барымдаа-
лавын турар. Министер-
стволарга көрүдүп ту-
руп дузалаачынын олар
жээтти ажылдавын турар,
чиг-эт куралдарын чогу-
лашты ажылдарына, өртөм-
техникти чедишкенин
бүдүрүлгө черлерин ажыл-
дарына, бүдүрүлгө черлерин
техника-биле чартып чепсе-
лериңе үндөүлөө, баран-
нарын шынаны план бау-
гар белир, ассортиментин
калбартыр ажылдарын про-
граммалар адырда чок. Кылы-
гарын улетпур-майын турту-
ларыне болгаш төлөүлериңе
чепсе кичээлге салып
турар, оон уламчыл хой сан-
ныг идик, хепти чангыс ай
үлөт-айгытты, өнөтү,
кажасталгы бүдүрүп үндү-
рүп турар, чаа аял-шынаны
барыларын бүдүрүп турары
көчүт өзөш, үлөт-айгыт-
тары шуут бүдүрүлгө чепсе-
лериңе чогадыр ажылды багы
чоруду турар деп, СЭКП ТК
оон-биле черелештир демгел-
деди.

Бүдүрүлгө болгаш техноло-
гия чүрүмүн денелин дыка
хей фабрикаларга болгаш
бооттарда ам-даа чангыс бооп
артышкан. Баасталга опера-
цияларын санын кызылар,
стандарттарын болгаш салы
организациялары-биле дүгү-
жуга баугар кылыгыларын
майкытарын сагыса чуулар
бар. Техникти контрол кы-
лыгынын болгаш инженер-

тайында сан-мехелерин бүрү-
нү-биле ал шынаны, чагы-
ларга шын өвөс чүдүлгө
кылып, баран куралдарын
херектелден тамаарыштыр
ол-бо черлерге сайгара чору-
дарына эржежок чууга ша-
лыкын чорукту үлөтпейн
турар. Хеп болгаш идик аймаа
салгылар талазы-биле спе-
циализаттынган салгыт
чекки оожум хожуп турар.
Бүдүрүлгө салар салгытын
баазаларына барааннарын ка-
лагалары болгаш сорттан ая-
гыларын, оларын маданын-
ге черлериңе база садырга
белеткериңе дыка хей черле-
р мурнуку хевээр чепсе бо-
луп турар.

Партияның XXIV съездине-
ниң шийитилерин болгаш
СЭКП ТК-ның декабрь
(1972 ч.) пленумунун улу-
стун херектел барааннарын
шынаны база ассортиментин
экижидер дугайында не-
геделерин күөсүдир талазы-
биле ажылы чепсе чоруду
турарыне ССР-ниң чик
улетпур министрствозу, Тарасо-
вун болгаш министрствозун
коллегияларын кичээлге
СЭКП ТК уламчылган болгаш
херектел барааннарын, ыла-
гыл даарыныла, трикотаж
кылыгынын база идик аймаа
бүдүрүлгө бар чепстерин
жайладыр; продукцияны
шынаны база ассортиментин
экижидер айтырыгын
чик улетпур министрствозун
ларын оң чууга соорулазы
кылып көрүткөн, шынаны
план баугар экижидер тала-
зы-биле комплексинг хемчел-
лериңе ажылда кылырын база
боттандырып, төп ашарат-
тын, өнөткө черлерин респу-
бликаларын министрстволарын
түсүк эртемчилерин, бүдүрү-
лгө черлерин база катты-
жышкыларын удузучу-
ларын болгаш инженер-тех-
никтиң ажылдачыларын кичээлге
онкалдаларга болгаш рынок
конъюнктуразын оскер-
дишкениңе дүүшүр бели-
дик шынаны продукция бү-
дүрүп үндүрүлгө бүгү бо-
луп араларын ажылдаарына,
аларын бүгү-ле черле-
ринге бүдүрүлгө болгаш
технологиянын сагыла-чуру-
нун быжыгыларынга мөөн-
нөзүн министрствозга санал-
даан. Чонга херектел чок ба-
раннар бүдүрүп шын өвөс
практиканы шийитилерг чай-
ладыр херек.

Чонук негеделерин өскер-
лериңе турарын барылаалан
бараннар бүдүрүлгө дүгүн
өдө чартыр аралыг болура-
ры-биле чик улетпур бүдү-
рүлгө черлеринге планнашкы-
нын болгаш экономикалык ийги-
лериңе шийитилеринге
сыйгарыггайдыр талазы-биле
де хемчелерин ажылда кы-
лырын дүгүлдерин ССР-
ниң Курпалыгы, ССР-ниң
Сан министрствозунга, ССР-
ниң Чик улетпур министр-
ствозунга, ССР-ниң Салы

Бо дүннөдө Кызылдың сай-
гарыла баазанын ажал-иш
контур хайнышкынын. Чүгө
дир чаа дүжүттүн таразын
коллективтин ажалыңнарын
хулап ап өгөлдөн. Баазанын
ажыл-ишчелери чаа дүжүт
хулап алдыртып контур шын-
гы белеткенген. Бир өвөс
өрткөн чылдарда манза ни-
ти-биле 80 мүн тонна та-
рааны хулап адыр турган
болза бо чылдан өгөлдөн ол 100
мүн тонна дүжүттү хулап
алыр.

Тараа тар, шыгжаар
складтарын шуптузун чаар-

талазы-биле хемчелерин бот-
тандырып ССР-ниң Чик
улетпур министрствозунга,
ССР-ниң Салы министр-
ствозунга саналдаан. ССР-
ниң Салы министр-
ствозу, өнөткө черлерин респу-
бликаларын Министрлер Че-
вүлелери болгаш Центросоюз
хеп болгаш идик салгылаш-
кынын организацияларынга
чепстерин чайладыр ужу-
дугар.

Өнөткө черлерин республика-
ларын Компартияларын
ТК-лар болгаш Министрлер
Чөвүлелери, партия крайком-
нары болгаш обкомнары,
ажылы чонлар депутаттары-
нын край болгаш область
Советтерин күөсүдир партия,
совет, ажыл-агый, проф-
союз болгаш комсомол ор-
ганизацияларын организация-
жылы херектел бараанна-
рын бүдүрүлгө көүдөш иш-
тики куралдарын дилет-
тырычы болгаш ажылда-
чы уламчыл, чик
улетпур хожуучулук ай-
тырыларын шийитилерин
үндөш чартыгынын кылы-
рын болгаш чонун негед-
лериңе долу-биле хандырып
нын сагыл салыныларын
күштелерин чыгуулазы
XXIV съездинин болгаш
СЭКП ТК-ның декабрь плену-
мунун (1972 чыл) негеделер-
ин чайгалып чок боттанды-
рып чеди алдыр ужурут.
Бүдүрүп турар продукцияны
шынаны үндөш-биле эки-
жидеринге оң кичээлге
салыныла, чик улетпур бү-
дүрүлгө черлерин база ол
шын бүгү хевелерин шын-
нарын экижидеринге ажал-
агыйларын удузучуларын
илчээлге уламчыл.

1973 чылдын улус ажыл-
агый планында көрдүнгөн
чик улетпур бүдүрүлгө чер-
лерин туугуна байдалды сайга-
рып көргөш, бүгү объекти-
лерин ажылда кылырын бол-
гаш 1974 чылче шийитилер
объектилерин туугу дүгүн
дедирин ССР-ниң Улетпур
туугу министрствозунга,
ССР-ниң Көдө туугу ми-
нистерствозунга, ССР-ниң Ту-
дуг министрствозунга, ССР-
ниң Аар индустрия бүдүрү-
лгө черлерин туугу министр-
ствозунга саналдаан.

Доктаалы планнарын
күөсүлгө саат ужураш-
тырып турар чылдагаларын
жайладырны оперативти
хемчелерин алдышкан, чик
улетпур бүдүрүлгө черлерин
туугуна контролду күштел-
лериңе өнөткө черлерин респу-
бликаларын Компартияларын
ТК-ларынга, СЭКП крайком-
нары болгаш обкомнарына
хулапкан.

Салыг организацияларын
кирген тагыларын барааннар
бүдүрүлгө үндөш болу-
рун чеди алдыр-биле салы
организацияларын улетпур-
биле ажал-агый хулапкан-
дарын улам ылай быжылаар

тып, аде кылган. Моон мур-
чунда склад бүрүзү такта 30
тонна тарааны кургалып өрт-
тирер аргалыг турган болза
ам ол көргүзүп 50 тонна чеп-
кен. Машиналарын сөөртүп
келген тарааны дүргөн дүжү-
лериңе талазы-биле механи-
застаан чаа автокөчүрүчү-
лериңе база кылган. Бир өвөс
моон мурчунда тараалыг ма-
шинаны 15—20 минута тур-
гузунда дүжүрүп турган болза
ам ол ажылды механизаста-
нынын ачылында, бир маши-
на тарааны дүжүрүлгө 5
минута негеттинип турар.

Сайгарыла баазаны тоску
беш чылдын шийитилеринг үш-
ку чылынын чаа дүжүдүн ав-
густун 21-ден өгөлдөн хулап
ап өгөлдөн. Баштайгы дүжүт-
түн таразын Каа-Хем райо-
нун «Коммунизмге орук» кол-
хозун, Тайдыла «Комму-
низмниң херел» колхозун,
ССР-ниң 50 чылы аттыг сов-
хозтун тарааажыларын өнө-
хойну дужааган. Бо хуңге че-
дир Кызылдың сайгарыла
баазанын 1900 тонна ажал
тараа кирген. Хүн келген ту-
рум республиканын колхоз,
совхозтары чаа дүжүттүн та-

рааны сайгарыла баазаныңче
үзүктөл чок экип турар.
ЧУРУКТА: чаа дүжүттүн
тараанын шыгын болгаш
богун хынаары-биле сайга-
рыла баазанын лаборанты
Вера Терентьеваны та-
рааны уруп ап турары.
В. ЧАДАМБА.

Бора-Хөл ховузундан репортаж

ЧАВЫДАКТЫ САЛГААН ООЛДАР

Тыванын хожун механав-
тору эл Чавыдактын ажал-
ныч, төлөткө үлөткө сал-
ган механавторлар Чоон-
Хемчик районода СЭКП-ниң
XXII съездин аттыг сов-
хозта өвөш өвөс. Кара-оол
Салдаконт Чавыдак ол
ажыл-агыйда чок ижөөр
болгаш. Бо сурагды кичиңи
салгаан ажал-ишчелерин
чаагай тараа өртүргөн Бора-
Хөлдүн дегем молдери
эртип чоруду. Мында үнөш
таравын чаагай чепсе
чүгү дөр! Ажал-агый чүгө-
лаага, белек-соол чүгө-
лаага килип бо молдери эр-
тин көзөш, тайгалар да
хулапкан, сөгил өртүр-
Совхозтун молдериңе чар-
дырыгына тараа култу-
рларын чызып чыгырыны-
га, өртүргөн дүжүттү ажал
алдыртып 72 механавтор, 26
толаачи кичиңи турар.

Бо совхозта хамаарыг Бора-
Хөлдүн Чавыдактын
тараанын шийитилерин маши-
ны өртүргөн бүдүн хуу
чарыдактын чепсе-дир. Бо
ла бүгү кара чепсе дегем-
нерде 5 мүн ажал та тараа
бар. Аю хуңге бышкан чиге-
гара шолдериңе эртин чор
бес. Мурнулда чылдарда
адалын белин чангыс-даа
дегем дегем белир болуп
чур черин өрткөн чызын чар-
дырып, бо чызын ачаа 500 га
чиге-гаразын тарып каан.
Бора-Хөлдүн кур черинде
үнгөн тараа чаагай-ла болду.
Салдаконт бажыныг тара-
зын алдыр ажалок. Ону
кызып алган ушпалтарга
хола кылтар кара өнөтү
тараа адышты дола бээр.

Нады чораш ажалас тара-
лы ушпай туташ, магадай-
дыр.

— Дескелештир бына бер-
ген тараа-дыр.

— Шынал-ла, дайнарга да-
эртилганын турар-дыр, хоор-
уп каан тараа шынал-деп,
толаачи немен чуугаады.

Шолдерде бышкан тараа-
ларын көргө таракы ажалок,
хоор-сарыг кылдыр көстүп
тыдыр. Чаагай дүжүттү тара-
дун үстү ужуудан өгөлдөн
үш комбайн кес берген бол-
ду. Баштай кестирген черлерин
дөргүлөө чамык сал-
гарын удузуп ажаллап бол-
ду. Борбак кара-гара хара-
гаван налында кестимей
артып калган шынар база
бар. Деск шолдерин тара-
зын чыгыр кестирген
көөрө, тагыларын черле-
лештир салып каан дег.
Хоор-сарыг тарага экил-
лериңе чораш комбайн чан-
гыс черге доктап турупту.
Комбайнер механавторларын

чоога черлеринг тарааны
чыгыр кестирген белектер
турар. Оларга Чоон-Хемчик
район Совединиң күөсүмун
ин даргазы Б. Б. Чоодук
байонун ажал-ишчелерин
мурнулда чууга соорулаарын
чуулап берди. Ол бо
ажыл-агыйн механавтор-
ларын өрткөн чыгыла-
лаа-да чаагай дүжүттү өс-
түргөн, ону чыгыр чызын
ажылап - ап, үк совхоз ийи
чамык күөсүлгө шылар
дөргөш доктаады. Борбак
Бадакович ол механавтор-
ларын чамык черлерин
шымар чок, сымал удузур
кестирп турарын айтты.
«Тыва» совхозтун тарааажы-
лар тарааны дөрт хонук бу-
рунгар кезип өгөлдөн, сым-
ты үш-дөрт сатимтерден
улапкан, эки шийитилер
ажал турарын, оларын үлө-
ткөн чуугаа, сүмелер
каткан.

Механавторлар ажалыг
сүмелерин хулап
ап, ажалдаын шынаны,
шамык үлөткө черлерин
хулапкан.

Сурагды иштин Чавыдак-
тын техника бажыларына
өөрдүп каан өвөшкелерин
Караал Хутор-оол, Александр
Монгуш, Ооржак Чудур-оол,
Монгуш Уругу 500 га чиге-
гаразын 5 хуңге кезер
хулапкан. Олар баштайгы
хүн 100 ажал ганын тарааны
кестип, гада-ла 8 пентер дү-
жүттү ап өгөлдөшкөн. Дарга
оол ажылы моон-даа шуу-
далып, 280 га чедир кестир-
лериңе чуугааганын турдулар.

Совхоз төвүндө үнөш
тракторлар, комбайннар баш-
карып келген оолдар, кыстар
хоор-даа механавторлар
хоуу бригадалыг төвүндө
тыгыш кездир. Көз ижөөр
Кара-оол Салдаконт Чавы-
дак ажал оларын арында-
ла. Оң хуңгын арында
катташкан сымгалар толаргы
көстүр. Карактарыдан от-
чуташтар кылалдаан-даа ыш-
кан. Ол оожум чангы
механавтор, тарааажы сал-
гачыларынга ижөөлгө чор-
күдү. Сат Ивы, Ооржак Ду-
гаржап, күсүк чур чардыр
турар комсомолду тракторист
кыстар Люд Ланды, Надя
Куулар, Хундулалы Дем-
дэ өрөөнүн ажаллаан Сат
Дарын хожун бажыныч
кызыгыны улап, ону до-
ла хулап кездир. Көзө
каа кым-даа шытаады.
Чүгө хоот, ач буудуларын
ак-көк дөр биле мылты ужу
көзүлөшөр чоруп барга
черин туугунаада чиге-
тараа кескен комбайнларын
оожум даады хөөмө шынал
дынадыр-дыр. Кара-оол Сал-
даконт аман далаш чок чу-
гаалай-дыр.

— Социалист чарышты
эвөө, бригада, тус-тус кичи
бүрүлүп ортузунга баштай-
гы хуңден өгөлдөн күштел-
лериңе оолдар, Урелишкы-
ни болдурбай, шамык
ажылдадыр. Сат Ивы,
Ооржак Дугаржап баштаан
оолдар 7 комбайн-биле тыг-
тыр кескен чиге-гаразын
ажылап өгөлдөшөр. Баштай-
гы дүжүттү тараанын совхоз
төвүндө шына ашарып то-
көш, кургаш, күрөш
жамгырыңа дүргөн кырып
өгөлдөр-дыр — диди. Совхозтун
агроном Ооржак Чыбык база
ону дөткөн турду. Тараажы
бүрүзү беликкен хулапкан-
ларын алган. Куулар Чудур-оол
бо сеозода 600 га тарааны
чыгыр кестирп. Олар Ева-
ага, Сат Ивы 500—500 ганы
дөрт кестирп дөш оон-даа
мыл.

Дерил хаастаан кызыл-бу-
лузда номчур номчар-даа,
ойлар шийитилер-даа белек.
Сына чангыс борбак-даа та-
раа арылаачы улапкан-
га, уураш механавторларын
үлөткө черлерин
ажылдаачы кичээлге
улааган кыгыгыларын брига-
да төвүндө бажыларында
бизикш аман каан болду.
Нити чуртала бажыныч
өөрдөдериңе орунгарын ак-
чорганнар-биле шынал, ра-
диоприемниги белектер
каан. Мынар хуңге хепти
кызын кырындан дидиме.
Чувар чеп база таарымчалы.
Уүрмек чепстерин чайла-
са эки. Чыжа, дүшкөн чеп-
де белеккан эйт кысык.
Ижер сүттү, ногааны ам-даа
ажылаачы турар.

Совхозтун төвү Хайыракан
суурда Кызылдың механав-
тор училиштинин сабырын
ажылда турар. Ада өвөш
киргенерин баштайгы до-
кументарын 1972 чылдан
совхозта ажылдап өгөлдөшөр.
Кестир чызын доозалар ам
база практиктиң ажылыг
каан. Ол бүгү алыктарын
башкыларын бирөөн Кара-
оол Чавыдак. Хоочу механав-
тор Хоалыг Очур-оолду
оол база хулапкан-биле
адалар. Ол училиштин
салгынын удузучуу
болгаш бажыныг-дыр. Хо-
очуларын күш-ажылы
орун салгааннар де-
нип ажалда, чаагай дү-
жүт ажаллаачы кырыпкан
диди хайыраканларын бо
чылы күрөөнө 600 тонна та-
раа дужаар дөр план, ажал
850 тонна чедир күөсүдир
даа социалист хулапкан
ажыр күөсүлгө-дир.

ЧУРУКТА: комбайннар та-
раа кезилдериңе үзүлгө.
О. ОХЕМЧИК.

Ниитиниң малынга—элбек чөм

ХАЙНЫШКЫНЫН АЖЫЛ-ИШ

Бай-Тайга районунд партия,
совет, хой-инити болгаш
көдө ажал-агый органдары тоску
беш чылдын шийитилеринг
үшүк чылынын кыжынында
ниитиниң малынга чепсээр
санын чепсээр белектер
органнарыңа өгөлдөн
кырыпкан. Августун 20-де
байдал-биле алдыга район
кыжының 2140 тонна ситен
болоткөр тургаш, херек
кырында 2289 тонна ситенин
белеткөн.

Районун ажал-агыйларын
сиген шолдериңе ажалы
хайнышкынын. План-
ныг оналдаларын ажыр кү-
сүдүн турар тус-тус кыжы-
ларын болгаш бригадаларын
санын хуңуң-не көвүдөп ту-
рар.

«Талы» совхозтун Най-
рал салгынын Эр-Хавас
сүт-бараан фермазын кол-
лектив (эргелекчи Н. Юр-
бу Матка) 70 тонна ситен
белеткөр планын 88 тонна кы-
зыл күөсүлгө, ову 100 тонна
кызыл дөр улам-ла бели-
дикен хулапкан алган.
«Мурнак» колхозта комбай-
нер К. Күрек Сейке-оолга
удурткан механавтор ажалы
62 тонна ситен белеткөр пла-
нын 65 тонна кызыл кү-
сүлгө. Ам Күрек Сейке-оол

комбайнының септелгени бо-
ду ажал шынаны дооскан,
дүжүт ажал алышкыныгче
өгөлдөн кирген.

Районун партия организа-
циялары малга быжыг чөм-
сүрүн белеткөзүлгө үзүндө
колхозтар, совхозтар, брига-
далар, аялалар болгаш тус-тус
кыжылар арында социали-
стик чарышты калбарып, оң
түндөш беш хонуктан үн-
дүрүшкан, мурнакчыларын
маптап, планнарын эки ор-
ганизат.

Совхоз ол хожуучу соци-
алист чарыштыг тыякчи
болган «Бай-Тал» совхозта
(директору С. С. Байко-оол,
партик секретары С. Ш. Ком-
бу) СЭКП райкомуну болгаш
райүүсүмүнү шийитилер Кы-
зыл күтүн тыяккан. Соци-
алист чарышты белик көрү-
гүлериңе маптап алган Эр-Хав-
ас сүт-бараан фермазын,

«Бай-Тал» совхозта Херек
Даанка, «Кара-Хөл» колхозта
Иргит Сенденмага, «Мурнак»
колхозта Кара-Сал Ба-
вууга-удурткан ситенин бри-
гадаларын СЭКП райкомун
бюрозуна маптап белеткөз-
дөн. Августун ийити чартыгын
өгөлдөн «Кара-Хөл» колхоз
(даргазы В. Комкар-оол) ситен
белеткөзүлгө темпизин
дүгүлгөш, бо хуңверде хуу
талазы-биле, районун оо-
ажыл-агыйларын мурнап ту-
рар. Бо колхоз социалист
чарышты бирин черин эл-
эвөөгө бир өрт, 20 рубль,
ийити черин эл-эвөөгө 30
рубль болгаш 20 рубль
черин эл-эвөөгө 20 рубль
шанал тыякын турар. Ол
ышкан чарышты бирга, кы-
зыл, үшүк чөм эл-эвөөгө тус-
тус кыжылар 15, 10, 7 рубль
шанал тыякыр. Бо бүгүчүн
түндөш, мал чепсээр бээр

леркелерин кыжыларын ажал-
агый белек.

Бай-Тайганың малынгарын
бир кичи-ла 20 тонна чедир
сигени белеткөш, ол дөргөш
кыжыларынга сөөртүп че-
диргөш, сарааттан турар.
«Мурнак» колхозтун База-
Ал, Чангыс-Терек шолдериңе
чөдө бердиш. Шолдерде хо-
нон кара-тайт.

Кыпталарга баарга сараат-
ла сараат. Моон ужуру чүд
дөргө, кадартылар, ситенин
кестирп, белеткөш, кыштар-
лында чедирп алган олу-
р.

Мал чепсээр белектеринге
шеф дузалаачынын бай-тайга-
жылар бүгү-шынанын херээ
кыдыр көрүп турар.

Район төвүнүн албан, ор-
ганизацияларын коллектив-
тери колхоз, совхозтарга 100
тонна ситен белеткөн бээр

панын чедишкениң күөсүд-
дүр турар. Шеф СЭКП рай-
комуну, райүүсүмүнү, көдө
ажыл-агый эргелекчи,
саң кыжының коллектив-
терин өлөктейн ажалдаан.

Чайгаар үнөш ситен белет-
көзүлгө планын күөсүд-
көш бис дөш, орта сагыш
оожурган, мөөнөргөниң бол-
зын бай-тайгажылар эки би-
раар. Районун көдө
ажыл-агый эргелекчи сапан
турарын баугар алдыга, кыш-
ны үдө бир баш малга
опаштыр чепсээр хандыры-
лаа чүгө 31 хуу болуп ту-
рар. Мурнак 2000 тонна
ситосту, 780 тонна концент-
раттын болган. 750 тонна са-
панын өскөртөн тышкар со-
рулга садынып турар. Мал
чепсээр белектеринге чепсе-
тер чок деп белеткөн.

Чамык малчынар ситен
белеткөзүлгө ажал кыжыны.
Сигени болгаш ситосту шы-
нары багал кылдыр ажал
турар таарыгыларын район-
ун улусу контрол комито-
зи, оң чөм-чөдө постуларын
хуу бүрүчүн кичээлгениңе
ала чогуур.

Т. ТАЛАНЧИК,
«Шынык» корр.

Ыркаккы чөөн чүкчүлөрүнүн келир удегиз салгалдары боттарынын бурунгуларына ажинмастар. Олар крайнын арга-арыг байлктарын чүтлө камгалаан эвес, харын арыладым көвүктөткөн кижилерни алгап йөрөөрлөр.

Карл РЕНДЕЛЬ,
ПМА-нын корреспондентизи.
ХАБАРОВСК.

Шлюэту — доктаамал ажы-
лап ателэнинден бээр бүдүү
чарык чыл эркен. Дунайы
өрү-болгаш күдү угландыр
сүндөлөр эрттиреринин үе-ша-
гы 80 минута кылдыр телеви-
леттингеннен 70 минута те-
дир. Харын бир шап чедир
кызырылган.

турган болган. Анда турктар туркстандын политиканы байдалды аялалотуш, реакциячы чымынчыныкенингине ойтур шавышчылык бээрине кемчигерин улам ийай алыр чутаалашкан.

Реаксылык идегеттер чазакка ууур уулдегирер кылдыры уругулуш турар. Дайар ортази Вальпарайсо хоррайгы 30 хире шерг дазайжылы райоистазыа эжелел алган командылаздык дуаауадырды чатырлаздыкче туртуш отушерг албаныгыларни кутуш кылдырыг угушурен. Чымынчыларанын эелерини ажил соккадымышыны узуручклары чазак-биле чугазажжышкынар кылмынчыла шалгыч тагарыштарыры уругулуш турар. Транспортчуларын демесил политиканы болгаш Чилияны улусту чазаатга ууур уулаган дучуверин олар ажык-биле дикналыш турар.

ойдаус газы биістің соңғу қажат-
шуудуалға шүғумун дамчыштыр
а чеде бээр.
А: газ дамчыдар шүғум тууду-
тарының бирезинде хоелайлар
п турары.
Билд—СЭТА-ның фотоз

МАГАЛЫГ ЧАРЫШТЫҢ БАДЫТКАЛЫ

Аскал Мухтардың номнарына жазуучулар, олардын шүткүзү эргеледиге болган экен чагай чүрөк-биле билеэли чыгаар-ла билдирип кээр. Оларга номнаш, магалыг тарап чүрөк-биле көрбөс, кылдарына кайыш-лаа: бойдушта, күш-ажылаш, кий-жириниң найырашылда-лаа тым билер кийиниң үстүң динилеп каар бис.

Аскал Мухтардың «Бистик бурунуларым» деп баштайгы шүткүзү 1939 жылда үгө. Бичан критиктерин демделген туралы-биле азыр-га, он тос харлыг шүткүзү-нүң тогалында «отка көрдө-дө, күлө колааң болган».

Оон бээр күжөвүнүнүң чыга-лаа азыр-га кылдары улаан-лаа болган. Ферганага ажылаш э-бүз-дөп төртүктөгөн болуп оол Узекистаның билдиргичү-лүктүзү болган чогаалчы, хей националдыг совет ли-тератураның удуз мастери апарган.

30 кылдарың ортаа үе-шө-дө Аскал Мухтар «Узашка-лар» деп романын бичээч болуп ол чогаал асторунуң азын-сураан алдырыпкан. Оон темазы — чүс-чүс чы-ларын бичимча-дарлаалыңдан узбек херэжени кийиниң хо-статкан.

«Фергана шынааыңды ыр-жым булуңуңа Найманча-лар бичиң кышкан болушчу төвөгү, торгулар, салтары-биле, кылган чүдүлдери кайы орачоктаң бээр сураалыг ар-гынчылары-биле алдарымын турар. Оон ажы-шчылары-нун үлүг-үзүзү аар-берге: шы-дежир арта чок кадыг акыл, караңгы бүдүлүк, үжүк-бы-жик билбөс чорук кыла бер-гилеп турар. Бичаарга ша-

риаттың бижиттиген болган билиштинен хоойлуларынга шуут-ла куд болурунча чыга-кан херэжени кийиң ийи да-ныр дарлаалды көрүп турар. Октябрьниң Улуг революция-ны бичиң суурга амырадым өскөрүлүш. Апаа мынча че-дир кымыл-лаа көрбөзү чүдү болган: чүс-чүс чылдар-да херэженинниң арнын дуглаң, догандыр турар деле-гейден оларны чакырып чо-раап кийи көр хөөн чок ка-ра думалайым Джухаров деп херэжени кийиң болушчу ба-жындаан ол окташкан. Джуха-хонун дугаа-биле өскө-лаа кыстар чүс чылдарың хоо-и-лүдүзүң үрөң, чаа шинте-лериң өргөң хамаатыла-ры апарыпкан. Романың кол маалырың чогаалчы хер-рек кырыңга чурттап чорай кылдың — херэженинниң зоогаары дон чүдүлгө де-миселди, коммунист Турокон Ибрагимовадан үзөгөргөн аа-ган.

Чогаалчының ажылы — ке-ээде тышкың, чаа темалар-ны, солун шинтирлерини, номчукчуңду чүрөңгө чедер чаа оруктарың тылары Аскал Мухтардың «Чинара» деп соогу романы чогу-ша мынды суратлашканың түң-дөп болган. Оон тургузуу бир пикет: мында беш тоолу-гу чутка, беш раскаа болган беш тоолу кирип турар. Дам-тыкы байдалы түс-түс бола-лаа, шинти сагыш-сеткил шу-туну-биле — кийикде магалыг чараш чүдүл, маалырың чо-руктун, ынакшылың, чагай сеткилдин чарашың бадытка-ны-биле олар аразында ту-дун харылаалың.

Чөөн чүктө — чинара дээр мын бир. Чингир поганан, кы-лаңайын турар бугуларын ол мын чүс-чүс чылдар назы-дың. Бичаарга ол удуз мын-

ты ужуруп, дамыл-биле тура шаап шыдаар хире күштүг хаттар чырык черини кы-рынга турбас. Күчүлүг чина-рын окур-хепири-биле чо-гаалчы улузун эр-бидимни болган тургуштуу, оон угаан-болушын удуз чагайым, амдыралга кымыл чок ту-ра оруктун тодаргай көргө-көс.

Ол чогаалда чүвүң дуга-йын чутаалар турарың? Ынча болушчу улузунуң байлак тоолу-биле сыйрың холбош-кан бир удуз, күш-ажылаш өг-бүлениң солун тоолу-нун катарган. «Чинарада» амгы үе-нүн болушкунуңары эртен үе-нүн болушкунуңары-биле, харын мырыңдай «үс-дүңгү тоолу-нун домактары-биле» аралаштып турар. Ол аралаш-кымыл чутаалың алың-зыңдан хамаарышкан. Ол дуга-йын автор болу мынчаар бичээч: «Ийет, удуз адың тургени, эрге-шөк-шөк чок, чү-дүк-сүзүлгү чораш-на, мы-чалза-лаа кийи угааның чы-рыктылары база тургулаан болган! Тоолу чүдө бөгүн эгелезөөн. Ынчаарга кийилер аас-кежип база-ла чангыс хүн чедип албаат».

Авторуң адаалыңда «тоол-чургу чутаалардан болган тоолулардан чыткан роман» болуп ол чогаалды оңотай хевириниң үс-шай талазы-биле аңгы-аңгы болушкунуңары хостуу-биле холбаттырар, символ болуп окур-хепири-ниң болтуг чурктар-биле дүштүрер, бир шинтилер тур-гузуулан өскөзөңгө хостуг шинтилер артаң чогаалчыга берен.

Чырык черини кырыңга удуз өг-бүлени башкың мерген угааның Атыл-бува чурттап чорур. Оон оолдары, уруулары, олардың уруу-ла-

ры эмге-тичкөк. Хуу-садым оларны тос чүккө таралып-кан. Хүндүлүг кырган болу олдуңуң огу-биле кады хей сангыг үрө-сатызың эр-гипер деп бодап аа-ган. Номчукчу кийи Атыл-бува-биле оон тургу-ла-рың бажыңарыңга база баар, олардың өрүштүгү, дүштүрелериң, сагыш чогаал-кымылдарың. Ындыг ар-га чурталганы экономика, амдырал болган мораль та-лазы-биле калбартыр шинти-лөр артаң чогаалчыга берип турар. «Чинара» маалы-лары Араң далайың салым-хуузуңуң, дагдарың кийилер-таның чотун орту черлерге массалы-биле көчүрериниң дугайың, техниктиң болган угаан-болуш деп шинтилерин табылган айтырларың, кий-жип аас-кежип чута-йын бажыңың турарлар. Рома-нда тургузуңуң күш-ажылың кийиниң сагыш-сеткил ажытканың, чер кы-рында бүгү кийилериниң чы-рыктылыг көлөр үе-нүн бугу-реңди азын динилып ту-рар.

Мухтардың шүдүктери, шү-дүлгөлдери, романы амы-дыралды философу өзү-биле халып көргөн бодолор-биле додунган. Оларда гуманизм-ниң, интернационализмниң, социал депшилеңиң идеяла-ры сүңгүлүк. Тоодарга на-ционал опозаалың түзүл-дө-лаа болза, чогу-ша ол идеялары-биле Аскал Мухтар-ның чогаалдары чүдө үз-бектерге өвөс. Харын э-бүз аны-бүрү айман-сөөк кий-лөргө билиңгир болган со-лун бооп турар.

Азат Шарафутдинов, литература критиги, Светлана ФРОЛОВА, журналист. (ПМА).

Олимпиаданың чемпионнары

МОСКВА. Студентилерниң бүгү-делегей оюннары. Херэженинниң гимнастика маргылаазы.

СОЛАГАЙ ТАЛАҢЫ ЧУРУКТА: маргылаага Олимпийн чемпион Ольга Корбуттун (ССРЭ) көрүзүлгери. М. ДАНИШАВИЛИНИН ФОТОЗ. (СЭТА-ның фотохрониказы).

Чик атлетика маргылаазы. ОҢ ТАЛАҢЫ ЧУРУКТА: көпөй оңтаарыңа «Универсиада-73-түн» чемпион, 62 метр түңкелди Светлана Корольова. (ССРЭ).

В. УН ДА-СИННИН ФОТОЗ. (СЭТА-ның фотохрониказы).

„Лада“ сагыш-сеткилди хайныктырган

Воронежтин ыры болган таныштың «Лада» деп, улус-чу ансамбли беш чыл бу-рунгар тургускаң. Оон со-ставыңа баштай чыа тузгал-лап, заводтардан, дээди өөр-дөдө черлеринден болган профессионал-техниктиң шко-лалардан келген оолдар, кы-стар, албан черлериниң, мага-зиннериниң, конструктор бюро-ларының ажылдакчылары кирген. Музыкага ынакшыл-дыг аныктар коллектив ба-за тургустунган.

Бот-тыныңыр артистер-хоорайке болган областың суурларыңче унушкунерин кылган. Олар үзүстүн ырла-рының болган бурунуңун хөгжүм херекселдерини, ке-дер көчүмөрүн дугайында аны-бүрү информацияларын чыгарткан. Ажылдашкан, ке-жээлерде белекелдер кылы-ры база-ла белең өвөс болган. Ынталдак музыкага ынак-шылдыг аныктар чоорту мер-гежилди бедилди, орус улус-тун ырларыңа болган таң-пыларыңа үндөшлөткөнгө программаңы тургузуп алган-лар. Ынчанаш «Ладаның» баштайгы концерти көрүчү-лөриңиң сеткил-сагышын хай-ныктырган.

Ансамбль тургустунган-

даа бээр программаңыңа таа-чаа чогаалдарың немел, оңоң-оңагай байылаңды болурун те-пертуларыңа улустун аас-ча-галын колаңды кийрген бол-ган шаандааң хөгжүм херек-селин ажылап турар.

«Ладаның» бот-тыныңыр артистериниң утка-шындалыг база солун, хөгжүм көрүзүл-гөри көрүчүлөриңиң кааа-даа улуг сонугурун хайныкты-рып турар. Ансамбль Польша Улус Республикага, ГДР-ге концерттери-биле аалап чо-раан болган 1970 чыла со-вет-немел аныктарың муз-ка байырамыңа киришкен. Ийи чыл бурунгар «Лада» Югославияга болган Делегей студентилериниң аас-чогаалы-нын бешки фестивалының диплому-биле шаянаткан. Ан-самблиниң артистери Воронеж хоорайың болган областың көдө ажыл-шчыларың кү-дөңгө залчылары болуп ту-рар. «Ладаның» хей-хей ыр-ларын радиога дамчыткан. Ан-самблиниң коллектив өлөөн кат киноларга тырттырган, олар Совет Эвелелиниң өскө-лаа хоорайларыңа оң көрү-лөри-биле чоруп туралар.

Николай ГАМОВ, ПМА-ның корреспонденти.

Буянын мергежилдин кижилери

БЕДИК МЕРГЕЖИЛДИГ ДУЗА

Ленинградтың Ленин орден-ниң С. М. Киров эттыг эм-чилер били бедиер күрүне ин-ститутунун профессор-лары болган башчылары Мы-зыл хоорайга бир ай дургу-зунда амылдап, эмчилерге беди мергежилдиг дузаны че-дирип, арга-дуржулганы со-лушканнар. Ол институттун негиз эмнээр кафедра эргелек-чи профессор Анатолий Григорьевич Земляной (бөлү-түм удурутчузу), доцент Анатолий Иванович Горбашка, ол кафедраның ассистенттери медицина эртемнериниң нан-

дидаттары Александр Ивано-вич Бугаев, Адольф Александро-вич Самофалов, Роберт Аб-дулович Чаиде, анестезиоло-гия кафедрасының эргелекчи-ли, медицина эртемнериниң доктору Владимир Львович Ваневский, ол кафедраның ас-систентизи медицина эртем-нериниң кандидатка Симон Исаакович Гельман олар кезер эмчилериниң билини бедиер талазы-биле өөредилгени эр-тиргеннер.

Оң кол углангышыны кез-зер эмирлериниң теоретиктиг болган пратиктиг билини бе-

дидер дээн соругалыг. Олар бир ай дургузунда өөредилге курузунга ижин органдары-ның азырларың кезип эм-нээриниң чутула айтырыг-ларың, анестезиология (аар-бастадырыңың) болган реани-мация (диргизилгениң) мето-дарыңың дугайыңда болган нинтизи-биле 50 ажыг лек-цияны номчааннар.

Профессорлар болган баш-кылар неделяда үш уаа ижин-хырының болган өт-ылган үндүрер системаның азырларың эмнээриниң көр-гүзүлгү-немишкенинниң кы-лып турганнар. Оон аңгыда

С. Д. Молемайд, А. Н. Сафро-нов олар баштаан бистик республиканың бөлүк анесте-зиолог эмчилери профессор В. Л. Ваневскийниң удурут-ла-газы-биле кезип эмнээр үеде аарбастадырыңың чаа методун херен мырында аныгалаарын шингиздип алган.

Неделяда бир натап про-фессорлар болган башкылар республика эмнелгелериниң не-гиз эмнээр салбырыңа азыр кийилерин эртен эргип көрүп, оларны шинчилеп, ол ыкшаш немишкени соонда азыр кийиниң аймаарың ар-га-дуржулганың эмчилерге көр-

гүсменнер. Бо үеңиң дургу-зунда олар нинтизи-биле 300 азыр кийиге консультацияны эртирген.

Мергежил бедиер ол курс-на 32 кезер эмчилер докта-мал дыңканчылар бооп өөрө-нгөн. Оон ыңай Мызылдың, ра-иондарың, дүргөн дуза че-дирер станцияларының эмчи-леринге амгы үеңиң реанима-ция (диргизилгениң) талазы-биле чаа методунуң үндөш-нөрин, азыр кийилерге не-зишкенин мурунда дүргөн ду-за чедирериниң дугайың бол-гаш оон-даа өскө темаларга лекция, беседаны кылганнар.

Змчилер өөредилгениң ол курузун республикага бир-ле дугаар организацияны ме-дицина амылданчыларың били-мергежилдин улам бедилди, оларның ажылың сайзыраң-гайыңдарыңа улуг ужу-ду-залыг болган.

В. ОДУП.

ЧУРУНТАРДА: (солагай та-лаан оң талаа) эгезин-де чурукта доцент А. И. Горбашка, республиканың улуг кезер эмчизи Г. В. Зудов, профессор В. Л. Ваневский, медицина эртемнериниң нан-дидасы Р. А. Чаиде оларның экзамен хүлээп ал турганы.

СӨБӨЛГҮ ЧУРУКТА: ме-дицина эртемнериниң нан-дидасы С. И. Гельман, профессор В. Л. Ваневский олар анесте-зиолог эмчилер-биле кады.

С. ФЕОТНСТОВТУН ФОТО-лары.

АРЫГ СУГЛУГ АМУР

Ийи миллион хире кийи суун ижип турар Амур хем кезээ мөңгөдө арвас дон чы-дар райондардан эгелезөө, а ол Оожум океанче кир-гөжө хей-хей бичиң хемнер, жаглардан шурап баткан ка-ра-суглар. Шиде биле Олон деп терен суглуг адыр хемнер аңаа каттышкан. Амурнуң эгезин тып агып баткан чер-леринде хей-хей халдар бол-ган боттарының бүдүш бай-далы аңгы-аңгы малгап ту-лаалар бар. Ол бүгү болза хемия суунуң арыг болуп бүзүлгөңө саллаарың. Оон суун арыг кылдыр камгалат тургузары биче эвөс соолу-ла болуп тең Амурнуң эртем-нери санат турар.

Амурнуң суг кулавырың ажыктыг кылдыр аңгылар-га база камгалат талазы-биле ажылды контролдарың бол-гаш оңуң организациялар ха-

рысалганы Чөөн чүктүң суг бассейниниң инспекциясыңа хүдөөлүдүргөн. Оон удурутчу-зу Вениамин Голубович мын-чаар чутаалат турар: «Амур-нуң арыг болурун дугайың-да бистик инспекцияны-биле кады санитар-эпидемиолог-тун станция, гидрометеоролог-тун албан чери, бадик өстүр-түрү болган камгалаарыңың талазы-биле эргелең сагыш салып, кайтааран турар. Хем-иян бүгү участюктарыңда бис-тик салбырларыңың база кон-троль зайгаралга станцияла-ры бар. Инспекторларын эр-геленде корабилерин, мото-рлү хемелерин, автомашина-ларын, бүзүрелдиң харылаа-ны берген. Ам суг инспектор-ларының чешөөрлөй чокка Амурнуң өрнөңгө чангыс-даа бүзүрүлгөңө төлөйлөп туудуң кылбас аларга».

Хабаровск крайга сөөлгү

беш чыда суг арылдар 30 хире улуз-улуг деригелдерин тууду кылган. Олар хову-та 426 муң дөрбөлчөн метр сугуң арылдар күчүлгү. Олар-ның эң улуу Амурск хоорай-да саазын-картон бүдүрер бөмбүлгө суг арылдар ком-плексе болуп.

Ажылты чоңнар депутат-тарың край Советиниң шинти-рип-биле ховушта 1 миллион 594 муң дөрбөлчөн сугуң арылтан үндүрер арылдарын чаа 27 деригелдерин тууду кылдыр. Хоорайың нинти камгалаалыңа база суг ары-лаар установкаларын тургу-зуп турар. Биробиджанда баштайгы ыңдыг система ажылдан эгелезөө. Чокку чы-дарда Хабаровскте ыңдыг системаны кылдыр.

Ирмэки Чөөн чүктө суг кулавыры түтүмчөс болза-лаа Амур чоогунуң хей-хей

бүдүрүлгелериниң техноло-г-тун чорудулганың суг чокка акылдар кылдыр таарыштыр тууду кылган.

Амурнуң суунуң хүн бүр-дө анализиреп алырга оон бойдуе бүзүлгүнүң бадилы жекерилерин турар. Ол болза Чөөн чүктүң суг инспекция-нының болган чер-чөр Совет-териниң ачы-хавыяларыңдыр. Амурнуң суун ботталымы-кында күрүне органдары-биле кады бойдуе камгалаалың нинтилер камгалат турар. Оон активчелери үзүтүр бү-дүрүлгө хемия ботталгыра-ның база арылдар деригел-дериниң ажылдарыңа база чаа деригериң, тууларын хай-гарар, рейзлерин кылып турар.

Шинтилер дөңгүлөшкөннөриниң нинтилер-биле чоктаа чаа Хабаровск хоорай Советиниң сессиясыңа сугта шидтиң-

рының дугайында айтырыгын чутаалашкан. Чайгы үеде Амурск моторлуг хемелги му-нуч кийилер чоруп турар. Олар аңгылар кылдыр тех-никтиг тускай станцияны ту-дарын шинтирлөөн.

Амурнуң суун арыг тургу-зарың чаа-чаа аргаларың ажылдап кылдыр дугайында Хабаровсктиң эртемденери удуз кичээлгеиниң салып ту-рар...

Амгы үеде Ирмэки Чөөн чүктүң 2000 чыла чедир бү-дүрүлгө хөгжүлгөңүн эр-тем-техниктиг планын ажыл-дап кылып турар. Бойдуека байг салдарың чедирериң, сугуң ботталымыңың бол-тургалың дугайында шин-чилелди чорударыңың тала-зы-биле тодаргай хемчеглериң инда айткан.

Океанче дош-биле салдар

ЛЕНИНГРАД. (СЭТА-ның көрр.). Чаа организация-лар «Сонгу полюс-22» деп эр-тем-шынчылда станцияның киреңкисилери Ленинградтан Чөөн-Сибирь далайың эр-тирчө самолөттүг үнүшкөн.

Невек деп далай ортозаңга поларыңлар дош чарар бол-ган транспорт суднозунга баар, оон дошка барып ду-журнуң. Ол удуз дош Вран-гелде ортудуңуң сонгу тала-зында болган ол дөрбөлчөн километр хире шөлдү. Аңаа чедө бээр кийилер, эртем ажылаңды баштайгы үе-чада-ны дош кырыңга эртирер.

Сонгу чүктүң совет шин-чөөлөрүниң эртем ажы-лыңа дош ортудуңуң эң баш-тай ажылаары ол эвөс. Ын-дыг ортудуңка «СП-6» турал-гы чартык чыл дургузуңда, «СП-48» туралг дөрт чыл хире ажылдап келген.

Бөгүн республиканың ра-ионнарыңа болган Кызыл-таа ескерли каап турар булут-таар хүн болуп. Дагың чер-

лерге болган Кызыл таа биче-лаа турар. Дагың черлерге дөңгүлөшкөн. Хаттын дүргөңи сөзүлгө 5-9 метр чедер. Азырын температуралык да-гың черлерге 17-21, өскө-лө-ринге 23-27, Кызыл таа 23-25 градус иңит болуп.

Редактор В. С. ШАРАВНИ.

КИНОТЕАТРААДА

АВГУСТ 29-ТА
«НАЙРАЛ»: «Шооча чок эжи» 10.00, 11.45, 13.30, 15.15, 17.00, 18.45, 20.30 шактарда.
«КАА-ХЕМ»: «Хүн буру-ле ужурлар» 10.00, 15.00, «Бүгү чүлөгү удуз» 16.50, 18.40, 20.30 шактарда.
«ВОСТОК»: «Адыр, манай!» 11.30, «Хундуску сеансе ийи билет» 15.00, «Хурумчениң кады» 17.20, 19.10, 21.00 шактарда.
«ПЮНЕР»: «Кызыл арылар» 9.00, 10.40, 12.10, 13.50, 15.30, «Хундуску сеансе ийи билет» 17.10, 19.00, «Дон-гандырың» 21.00 шактарда.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕЗИ: 1667000

Кызыл, Шетинкин-Кравченко худумчуз, бажын № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: кызыл 23-54, харысалгалыг секретарының 23-35, партиягый кызыл 21-47, үлөтүр кызыл 22-64, чаага кызыл 21-ерянын 31-75, корректорларың 27-41. Солун келбей барганга 32-75

ыңа АССР-ия Министрлер Чөвүленини Ном үндүрер чер, полиграф

Редакториун 24-63, редакториун оралкыларының 35-24, пропаган-а амылара кызыл 37-13, култура кызыл 23-54, көзө ажы-41-27, информация база совет тургузуг кызыл 20-60, бухгалтер-фонче долгаар.

болаш ном садымың херектериниң талазы-биле эргелелгени типографияны. (Кызыл, Шетинкин-Кравченко 1), ТЭ-00783

Солун неделяда 6 катал үнөр

Пар ама 2. Тираж 15.953 ЧАГЫГ № 2280.